

Zgłoszenie do ZUS umowy o dzieło od 1 stycznia 2021 r.

Zgłoszenie do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zawarcia umowy o dzieło, to nowy obowiązek wprowadzony za pomocą przepisów Tarczy antykryzysowej, tj. art. 22 ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 568). Obowiązek dotyczy umów zawartych od 1 stycznia 2021 r. Z art. 22 ww. ustawy, wynika, że w ustawie z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 266 i 321, dalej jako: SysUbSpołU) w art. 36 dodaje ust. 17. Celem wskazanego rozwiązania jest w szczególności zwiększenie skuteczności pomocy osobom, które nie są objęte systemem ubezpieczeń społecznych. Ponadto ZUS uzyska narzędzie na podstawie którego będzie mógł dokonać weryfikacji obowiązku ubezpieczeń społecznych osób wykonujących umowy o dzieło, ponieważ od 1 stycznia 2021 r. będzie istniał także obowiązek ewidencjonowania informacji dotyczących zawartych umów o dzieło, o których mowa w art. 36 ust. 17 SysUbSpołU. Wynika to z dodanego art. 45 w ust. 1 pkt 1b SysUbSpołU.

Zobowiązanymi do poinformowania o zawarciu wskazanej umowy są płatnicy składek będący osobami prawnymi, jak i osoby fizyczne zlecające dzieło, jeżeli osoba z którą zawierana jest umowa nie pozostaje w stosunku pracy z zamawiającym lub jeżeli w ramach takiej umowy nie wykonuje ona pracy na rzecz pracodawcy z którym wiąże ją stosunek pracy. Oznacza to, że obowiązek zgłoszenia nie dotyczy umowy o dzieło zawieranej z własnym pracownikiem oraz umowy zawieranej przez pracownika z podmiotem innym niż pracodawca, w sytuacji kiedy praca jest wykonywana na rzecz pracodawcy, z którym pracownik pozostaje w stosunku pracy.

Informację o zawarciu umowy o dzieło należy przekazać do ZUS w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Powyższy termin ustala się w oparciu o zasady obliczania terminów określonych w przepisach kodeksu postępowania administracyjnego. Zatem za początek terminu uznaje się dzień następujący po dniu w którym miało miejsce zawarcie umowy, natomiast koniec terminu upływa ostatniego dnia z wyznaczonej liczby dni.

Zgłoszenia umowy o dzieło dokonuje się poprzez formularz o symbolu RUD. Zawiera on informację czy składane jest nowe zgłoszenie, czy korekta wcześniej złożonego zgłoszenia. Kolejno przechodzi się do etapu wypełniania czterech części formularza. W części pierwszej podaje się dane zamawiającego wykonanie umowy o dzieło. Następnie uzupełnia się dane wykonawcy dzieła. Część trzecia zgłoszenia dotyczy informacji o zawartej umowie o dzieło, w szczególności data zawarcia umowy, data rozpoczęcia wykonywania dzieła, data zakończenia wykonywania dzieła (jeśli nie jest znana podaje się datę planowaną, jednak w sytuacji kiedy ulegnie ona zmianie spowoduje to konieczność złożenia korekty zgłoszenia), przedmiot umowy, a także liczbę zawartych umów o dzieło. Część czwarta składa się z oświadczenia osoby zamawiającej wykonanie umowy o dzieło potwierdzającego, że podane dane są zgodne

ze stanem faktycznym. Ostatnią czynnością dokonywaną na formularzu jest złożenie czytelnego podpisu oraz podanie daty wypełnienia formularza.

Sankcje związane z opisywanym obowiązkiem mogą pojawić się w momencie, kiedy zobowiązany zaniecha zgłoszenia umowy o dzieło do ZUS. Wiąże się to z karą grzywny w wysokości do 5 000 złotych, która jest wymierzana na podstawie art. 98 ust. 1 pkt 2 SysUbSpołU. Ponadto prawidłowość zgłoszenia może zostać zakwestionowana przez inspektorów ZUS, gdy uznają, że tak naprawdę doszło do zawarcia umowy zlecenia czy umowy o pracę. Konsekwencją będzie wydanie decyzji przez ZUS o oskładkowaniu umowy oraz konieczność poniesienia dodatkowych kosztów przez zamawiającego, takich jak wpłata całości zaległych składek, odsetki za zwłokę czy kara grzywny do 5 000 złotych. Kontrole ZUS mogą być prowadzone w oparciu o art. 86 ust. 2 SysUbSpołU.

Zgłoszenia o zawartych umowach o dzieło do ZUS mają stanowić źródło informacji o ilości umów tego rodzaju oraz mechanizm umożliwiający kontrolę pod względem poprawności zgłoszeń i ich treści. Niewykluczone, że skutkiem wprowadzenia omawianej regulacji będzie w przyszłości oskładkowanie umów o dzieło. Rejestr pozwoli również przewidzieć kierunek rozwoju przedsiębiorczości.

Autor: Monika Malik